

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 martie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecătorii Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, în cauza penală în privința lui

Covalciuc Iurii XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și
domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 29.04.2015 - 12.05.2017;

2. Instanța de apel: 04.06.2017 - 15.11.2017;

3. Instanța de recurs: 22.01.2018 - 20.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 12 mai 2017, procesul penal intentat în privința lui Covalciuc Iurii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, a fost încetat, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Covalciuc Valeriu în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(1) și art.332 alin.(1) Cod penal, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Covalciuc Iurii, în luna iulie 2009, având intenția și urmărind scopul obținerii ilegale a unui sector de teren care nu i se cuvine, aflat la balanța primăriei s.Zastînca, r-nul Soroca, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Covalciuc Valeriu, care la acel moment exercita mandatul de primar al satului, prin intermediul acestuia, a prezentat la ședința Consiliului local din 24 iulie 2009, o cerere din numele său, care a fost scrisă de către percepătorul fiscal Lupașco Raisa la solicitarea lui Covalciuc Valeriu, cu semne vădite de falsificare, prin care a solicitat să-i fie atribuită o cotă de teren echivalentă. Astfel, în baza cererii depuse, prin votul majorității consilierilor locali ai Consiliului s.Zastînca, lui Covalciuc Iurii, i-a fost atribuită o cotă de teren echivalentă cu suprafața de 1,5 ha (arabil), cod cadastral nr.XXXXX S-0,7986 ha și nr.XXXXX cu S-0,7500 ha, care în realitate nu i se cuvine și care a fost atribuită

în baza unei cereri cu semne vădite de falsificare. În baza cererii depuse privind atribuirea cotei de teren echivalentă și a deciziei Consiliului local s.Zastînca din 24 iulie 2009, Covalciuc Iurii s-a adresat cu cerere în instanța de judecată, unde în baza hotărârii Judecătorei Soroca din 21 martie 2014, Consiliul local Zastînca, r-nul Soroca, a fost obligat să-i atribuie lui Covalciuc Iurii, în natură, cota de teren echivalentă în mărime deplină, prevăzută pentru localitatea respectivă, cu suprafața totală de 1,5486 ha, cod cadastral nr.XXXXX S-0,7986 ha și nr.XXXXX cu S-0,7500 ha.

Potrivit raportului de expertiză nr.5579 din 07.07.2014, s-a constatat că textul din cererea pe numele primarului s.Zastînca, r-nul Soroca din 23 iulie 2009, care începe cu cuvintele „*Către primăria satului Zastînca*”, a fost executat de către Lupașco Raisa. Semnătura pe cererea din numele lui Covalciuc Iurii cu numărul de înregistrare C-85 din 23 iulie 2009, a fost executată probabil de către Lupașco Raisa. Textul din colțul stâng, care reprezintă rezoluția primarului și începe cu cuvintele „*De examinat...V.Covalciuc*” și semnătura, au fost executate de către Covalciuc Valeriu.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Iu.Covalciuc, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii imputate nu este dovedită; - instanța nu a ținut cont că el, în nenumărate rânduri, a indicat că, deși a depus cererea privind atribuirea terenului personal, aceasta lipsește în arhiva Consiliului local Zastînca, iar cea care figurează la materialele dosarului nu este scrisă de el; - lipsa cererii scrise și semnată de el, nu demonstrează că nu ar fi avut dreptul legal de a solicita atribuirea terenului respectiv; - nu este probată implicarea lui la falsificarea cererii indicate, precum și prezentarea acesteia Consiliului local Zastînca respectiv, nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, apelul declarat de către inculpatul Iu.Covalciuc a fost admis, casată sentința în partea ce îl vizează, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că prima instanță a apreciat arbitrar probele administrate și circumstanțele cauzei, adică, la examinarea lor, a omis prevederile art.101 Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie examinată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și eronat a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Iu.Covalciuc în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a indicat că materialul probator administrat de organul de urmărire penală, nu dovedește vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prima instanță nu a verificat și nu s-a expus care sunt acele circumstanțe legale care confirmă existența faptei infracționale comise de inculpat, iar raportul de expertiză nr.5579 din 07.07.2014, pus la baza învinuirii lui

Iu.Covalciuc nu îl vizează pe acesta, ci pe V.Covalciuc și R.Lupașco.

Complementar, instanța de apel a reținut că atât la faza urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei în prima instanță, inculpatul a indicat că cererea care figurează la materialele dosarului nu este scrisă de el.

În contextul celor expuse supra, reținând prevederile art.8 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că prima instanță nefondat a constatat vinovăția lui Iu.Covalciuc în săvârșirea infracțiunii imputate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și eronat a conchis asupra nevinovăției lui Iu.Covalciuc în comiterea infracțiunii imputate; - instanța nu a intrat în esența învinuirii aduse inculpatului, care este învinuit de folosirea documentelor oficiale false; - nu a ținut cont de faptul că la ședința Consiliului local Zastînca a fost prezentată o cerere din numele inculpatului, dar care a fost scrisă și semnată de către R.Lupașco la indicația primarului V.Covalciuc, și în baza acestei cereri false i-a fost atribuit terenul de pământ; - o altă cerere scrisă și semnată de către inculpat nu a fost prezentată și nici nu este înregistrată în registrul petițiilor pentru anul 2009-2010.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia avocatului D.Țurcan în numele inculpatului, expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis cu casarea hotărârii atacate în partea achitării lui Iu.Covalciuc și menținerea sentinței în această parte, pe motiv că apelul a fost greșit admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din materialele cauzei, prima instanță a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate în cauza penală, prin analiza și coroborarea lor cu alte probe, apreciindu-le în conformitate cu prevederile art.26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității fiecărei probe în parte și just a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Iu.Covalciuc în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, încetând procesul penal, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Concluziile despre vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate prima instanță și-a bazat-o pe declarațiile martorilor:

- R.Lupașco, care a declarat că în anul 2009, fostul primar V.Covalciuc, care este fratele inculpatului Iu.Covalciuc, a invitat-o la el în birou pentru a scrie o cerere din numele ultimului privind atribuirea unei cote de teren. V.Covalciuc i-a arătat un act și i-a spus să semneze exact ca acolo, după ce a întocmit și a semnat cererea din numele lui Iu.Covalciuc, aceasta a rămas la primar;

- N.Tarzanova, care a relatat că, având calitatea de secretar al Consiliului

s.Zastînca, iar în absența primarului exercita și unele funcțiile ale acestuia, prin luna iunie-iulie a anul 2009 primarul V.Covalciuc i-a dat spre înregistrare o cerere scrisă din numele lui Iu.Covalciuc cu privire la atribuirea unei cotei echivalente semnată și vizată de către primar spre examinare, care ulterior a fost înregistrată în registrul de evidență a petițiilor cetățenilor;

- V.Gonța, care a indicat că anterior a activat ca specialist în reglementarea proprietății funciare și că nu cunoaște de către cine a fost depusă cererea din numele lui Iu.Covalciuc privind atribuirea cotei de teren echivalent. Nu a văzut vreo dată o asemenea cerere, la fel nu își amintește dacă a fost prezent la ședința consiliului sătesc când s-a pus în discuție cererea. El activa ca inginer cadastral și raportor, iar uneori pregătea acte pentru ședința consiliului, dar pe acest caz nu a pregătit niciun act și nu a studiat actele respective. Astfel, nu poate spune dacă Iu.Covalciuc avea dreptul la terenul solicitat, dar V.Covalciuc i-a comunicat că fratele său dorește să depună cerere pentru a primi cota de teren;

și actele cauzei:

- procesul-verbal de ridicare din 25.06.2014, prin care de la N.Tarzanova au fost ridicate copii din registrul pentru petiții, unde este înregistrată cererea din numele lui Iu.Covalciuc privind atribuirea unei cote de teren nr.C-85 din 23.07.2009;

- ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la dosarul penală din 14.02.2014, prin care a fost recunoscut drept corp delict și atașat la dosar cererea în original din numele lui Iu.Covalciuc privind atribuirea unei cote echivalente de teren, ridicată de la primăria s.Zastînca, r-nul Soroca;

- raportul de expertiză nr.5579 din 07.07.2014, prin care s-a constatat că textul examinat din cererea adresată primarului s.Zastînca, r-nul Soroca din 23.07.2009, care începe cu cuvintele „*Către primăria s.Zastînca*” a fost executat de către R.Lupașco, precum și că semnătura aplicată pe aceasta a fost executată probabil de către R.Lupașco. Textul examinat, amplasat în colțul stâng al cererii, care reprezintă rezoluția primarului și începe cu cuvintele „*De examinat...V.Covalciuc*” și semnătura aplicată a fost executat de către V.Covalciuc;

- procesul-verbal de confruntare din 02.10.2014, acțiune în cadrul căreia R.Lupașco și-a menținut declarațiile date în calitate de învinuită, și anume că cererea din numele lui Iu.Covalciuc a fost scrisă de ea la indicația lui V.Covalciuc, pe care tot la indicația acestuia a semnat-o;

- procesul-verbal nr.8 din 24.07.2009, prin care în cadrul consiliului local Zastînca a fost pus la vot și votată acordarea unei cote echivalente de teren lui Iu.Covalciuc în baza cererii din 23.07.2009;

- adeverința eliberată de către primăria s.Zastînca, r-nul Soroca, prin care se adeverește faptul că V.Covalciuc în perioada anilor 1999-2011 a activat în calitate de primar al s.Zastînca, r-nul Soroca;

- adeverința eliberată de către primăria s.Zastînca, r-nul Soroca, prin care se adeverește că o altă cerere scrisă de către Iu.Covalciuc privind atribuirea unei cote de teren, decât cererea nr.C-85 din 23.07.2009, nu a fost înregistrată în registrul de evidență a petițiilor de intrare al primăriei s.Zastînca

pe anii 2009-2010;

- corpul delict: coala de hârtie formatul A4 ce prezintă cererea în manuscris din numele lui Iu.Covalciuc cu numărul de înregistrare C-85 din 23.07.2009, prin care se cere atribuirea cotei de teren.

Colegiul penal consideră că prima instanță corect a concluzionat că probele indicate sunt pertinente și concludente, iar în ansamblu coroborează între ele și nu trezesc dubii privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, ținând seama de cele menționate mai sus, Colegiul consideră greșită concluzia instanței de apel, precum că fapta imputată lui Iu.Covalciuc nu a fost săvârșită de către acesta, pe motiv că atât la faza urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei în prima instanță, inculpatul a indicat că cererea care figurează la materialele dosarului nu este scrisă de el, iar raportul de expertiză nr.5579 din 07.07.2014, nu îl vizează pe Iu.Covalciuc, ci pe V.Covalciuc și R.Lupașco. Or, din cumulul de probe nominalizate supra, cert s-a stabilit că inculpații Iu.Covalciuc și V.Covalciuc au acționat de comun acord și prin înțelegere prealabilă în scopul atribuirii unei cote de teren echivalentă, iar în baza cererii cu semne vădite de falsificare, scrisă de către R.Lupașco la solicitarea lui V.Covalciuc, s-a adoptat decizia Consiliului local din 24.07.2009, ulterior Iu.Covalciuc folosind decizia dată la adresarea în instanța de judecată, fapte ce se încadrează perfect în componența infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Complementar, potrivit adeverinței eliberate de către primăria s.Zastînca, r-nul Soroca, o altă cerere scrisă de către Iu.Covalciuc privind atribuirea unei cote de teren, decât cererea nr.C-85 din 23.07.2009, care și reprezintă corpul delict la prezenta cauză penală, nu a fost înregistrată în registrul de evidență a corespondenței de intrare al primăriei pe anii 2009-2010 (f.d.56-57, 59-60, 70-73 vol.1).

Respectiv, prima instanță corect a respins drept nefondat argumentul inculpatului, precum că a depus anterior o altă cerere cu un conținut identic, scrisă și semnată de el și că nu cunoaște în baza cărei cereri i s-a atribuit terenul.

Colegiul penal consideră că instanța de apel greșit a conchis asupra achitării inculpatului bazându-se exclusiv pe declarațiile acestuia și raportul de expertiză nr.5579 din 07.07.2014, indicând că acesta nu poate constitui o dovadă a vinovăției lui Iu.Covalciuc, concluzie ce în opinia instanței de recurs este absolut eronată. Or, anume acest raport de expertiză demonstrează că documentul, deși a fost scris în numele și interesele lui Iu.Covalciuc, acesta a fost întocmit de către o terță persoană la indicația fratelui său V.Covalciuc, care la acel moment deținea funcția de Primar al s.Zastînca, document care ulterior a fost înaintat Consiliului local, în baza căruia a fost emisă decizia din 24.07.2009, prin care lui Iu.Covalciuc i-a fost atribuită o cotă de teren echivalentă. Mai mult că, instanța a menținut sentința în partea în care V.Covalciuc a fost recunoscut vinovat în faptul că, având intenția și urmărind scopul falsificării unui document oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Iu.Covalciuc, urmărind un interes personal, profitând de funcția deținută, i-a dat indicație lui R.Lupașco să scrie din numele fratelui o cerere privind atribuirea unui teren de pământ și s-o semneze în baza căreia s-a adoptat decizia Consiliului local

din 24.07.2009.

Astfel, în opinia Colegiului penal, prima instanță just a constatat împrejurările cauzei, care relevă concludent și cert că în acțiunile inculpatului persistă elementele infracțiunii imputate acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că starea de fapt și de drept stabilită în sentință este în concordanță cu circumstanțele constatate și probele administrate, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, vinovăția acestuia fiind cert dovedită.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărârea instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Reținând cele invocate, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată, având în vedere că apelul inculpatului Iu.Covalciuc greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel în partea achitării lui Iu.Covalciuc și menținerea sentinței primei instanțe în această parte.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în partea achitării lui Covalciuc Iurii, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Soroca, sediul central din 12 mai 2017, prin care procesul penal în privința lui Covalciuc Iurii în baza art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, a fost încetat, pe motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun